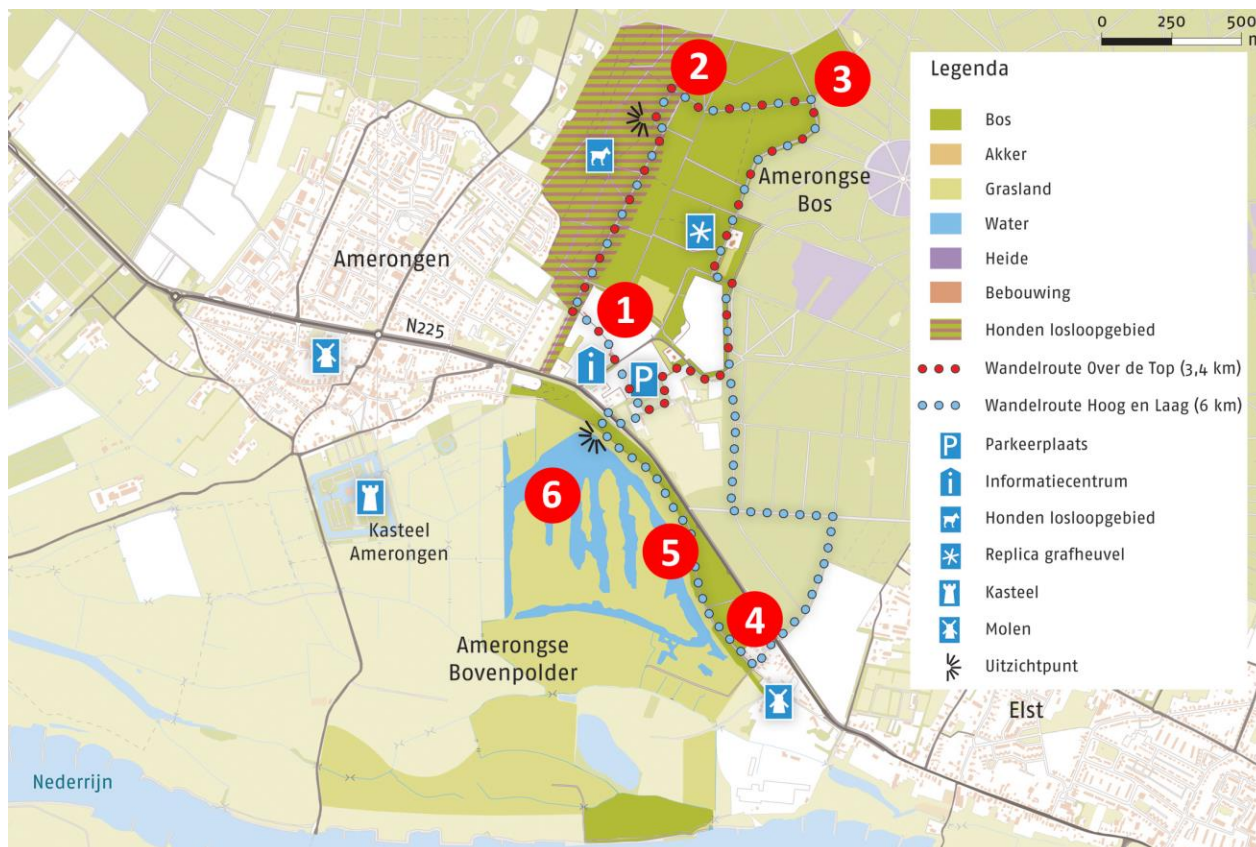

Hoog en Laag Amerongen

3,4 km • 6 km • gemarkeerd

Het Amerongse Bos bestaat uit loof- en naaldbomen van verschillende leeftijden. De ondergroei is weelderig met struiken en kruiden. Op de grond ligt een flinke hoeveelheid dood hout. Deze variatie zorgt voor een rijk dieren- en plantenleven. In oude holle bomen brengen vleermuizen, spechten en boommarters hun jongen groot.

Aan de zuidkant van het Amerongse Bos ontmoeten twee grootheden elkaar: de Utrechtse Heuvelrug en de Nederrijn. Een groter contrast is nauwelijks denkbaar. De heuvelrug is hoog en droog. De rivier is nat en voortdurend in beweging. Deze combinatie trekt diverse planten en dieren aan. Het Amerongse Bos maakt deel uit van Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

Startpunt

Informatiecentrum Tabaksschuur Amerongen. Open op woensdag, zaterdag en zondag van 13.00 tot 16.00 uur. Parkeren bij Sportcomplex De Burgwal in Amerongen.

Openbaar vervoer

Halte Amerongse Berg (ca. 11 minuten lopen)

Honden

Op de eerste 1,5 km in het bos mogen honden los. Daarna moeten ze aan de lijn.

Praktisch

De wandeling is niet geschikt voor kinderwagens en rolstoelen.

Horeca

In het informatiecentrum is koffie verkrijgbaar. Onderweg komt u langs 't Berghuis (www.hetberghuis.nl) en 't Pannekoekhuis Sturms (www.pannekoekhuissturms.nl).

Tabaksteelt

In de omgeving van Amerongen staan diverse tabaksschuren. De warme zuidhelling van de Utrechtse Heuvelrug bleek in de zeventiende eeuw uitermate geschikt voor de teelt van tabak. Er ontstond een bloeiende tabaksteelt. Alle tabaksschuren in deze omgeving zijn op dezelfde wijze gebouwd. Stevige houten staanders met een dwarsverbinding vormen samen het 'gebint'. Het aantal gebinten bepaalde de lengte van de schuur: dat was soms wel 30 meter. De schuren hebben openslaande deuren en ventilatiekleppen in de zijwanden, voor- en achtergevel. De tabaksbladeren werden in juli en augustus geplukt. De tabakker (tabaksteler) reeg de bladeren aan een stok en hing ze op in de schuur om te drogen. Als het regenachtig was, werden er kleine vuurtjes gestookt. Zodra de tabak droog was, bond de tabakker de bladeren tot bossen en perste deze tot balen.

► Hieronder volgt een omschrijving van de op de kaart aangegeven bezienswaardigheden.

1. Akkers

Utrechts Landschap beheert een aantal oude akkers (engen) op de flanken van de heuvelrug. De geschiedenis van het landschap blijft hierdoor zichtbaar en vogels en insecten profiteren van het ecologische beheer. Tussen het graan groeien zeldzame akkerkruiden. Een deel van het gewas wordt niet geoogst en blijft in de winter staan. Vogels, insecten en muizen eten van de zaden en schuilen tussen de planten. De zaden op de akkers trekken vogels aan als geelgors, kneu en duif. Ook de buizerd en kerkuil komen op de akkers af. Zij zijn vooral op jacht naar muizen.

Uitzichtpunt

Links vindt u een uitzichtpunt met bankje. Vanaf hier is het uitzicht over de uiterwaarden van de Nederrijn prachtig. Bij helder weer

kunt u de stuw in de Nederrijn en Wijk bij Duurstede zien liggen.

2. Oude grove dennen

Dit is het oudste deel van het Amerongse Bos, met grove dennen van circa 230 jaar oud. Deze oude bomen verraden de rijke historie van het Amerongse Bos. Rond 1750 legden de kasteelheren van Amerongen op de uitgestrekte heidevelden van de Amerongse Berg een bos aan om erte kunnen jagen en recreëren. Kenmerkend voor oude bomen is de schors die als het ware platen vormt op de stam. Hoger in de boom heeft de schors een roodbruine kleur. Het hout van de grove den heet in de handel grenen.

3. Amerongse Berg

Het Amerongse Bos kent de grootste hoogteverschillen van de heuvelrug. De hoogste top vormt de Amerongse Berg met zo'n 69 meter boven NAP. Twee kilometer verderop en ruim zestig meter lager liggen de uiterwaarden van de Nederrijn.

Reconstructie grafheuvel

Op de Utrechtse Heuvelrug diverse grafheuvels gevonden van meer dan 2800 jaar oud. Ze liggen op hogere punten in het terrein en moeten destijds van verre zichtbaar zijn geweest in het heidelandchap. Op deze plek ligt een reconstructie van zo'n prehistorische grafheuvel.

4. Geriefbosje eikenhakhout

In het verleden bestond het Amerongse Bos voor een groot deel uit eikenhakhout. Rechts ligt een 'geriefbosje' met eikenhakhout. Het is te herkennen aan de relatief dunne takken die op verhoudingsgewijs te dikke stammen staan. Het hout van deze bomen werd vroeger regelmatig gekapt en diende als geriefhout (stelen voor gereedschap, hout voor rasters, brandhout). De bast werd gebruikt in de leerlooierij.

Molen 't Wissel

In Elst staat korenmolen 't Wissel (1855). De molen is in beheer van Utrechts Landschap. Na grondige restauraties draait de grondzeiler weer regelmatig zijn wieken. De molen is open

als de wieken draaien en de blauwe wimpel uithangt.

5. Het Onderlangs

U wandelt over een pad dat de naam Het Onderlangs draagt. Het pad voert u over een steilrand en vormt het overgangsgebied tussen de Utrechtse Heuvelrug en de uiterwaarden. Dit overgangsgebied is voor de natuur van grote waarde. Landelijk geniet het bekendheid vanwege het voorkomen van slangelook, een bieslookachtige wilde plant. In het hellingbos komen ook bosanemoon en Hollandse zoete kers voor.

6. Kwelmoeras

Een groot deel van de Amerongse Bovenpolder bestaat uit kwelmoeras. Dit moeras wordt gevoed door schoon grondwater (kwel), afkomstig van de Utrechtse Heuvelrug. Er groeien bijzondere

planten zoals de dotterbloem, waterviolier en grote boterbloem. De lepelaar, grote zilverreiger en visarend vangen hun maal bij elkaar in het visrijke water. Het riet en de ruigte hebben aantrekkingskracht op vogels als de grote karekiet. In de halfopen ruigtes zit de blauwborst en roodborsttapuit. Op het vogeleiland broedt de kluut.

Uitkijkplatform

Vanaf het uitkijkplatform kijkt u uit over de vogelrijke uiterwaarden met het kwelmoeras. In de verte ziet u Kasteel Amerongen liggen. Dit kasteel is gebouwd in 1680. Het oorspronkelijke kasteel uit 1286 is in 1673 door de Fransen verwoest. Binnen een paar jaar werd op de oude fundamenten het nieuwe 'moderne' kasteel gebouwd.

Juni 2015